

GEOPOLITIKA STRATEŠKIH RESURSA I SIGURNOST

DS Ekonomija i globalna sigurnost

Voditelj studija Prof.dr.sc. Tonći Lazibat

Nositelj kolegija Izv. prof. dr. sc. Marta Zorko

Izvođači kolegija Izv.prof.dr.sc. Marta Zorko
Doc.dr.sc. Robert Mikac

Godina 1.

Semestar

Status kolegija izborni

Broj ECTS bodova 4

Način izvođenja
kolegija P 20 sati

Uvjeti za
polaganje ispita nema uvjeta

- Sadržaji kolegija će osigurati pristupnicima stjecanje relevantnih kompetencija, znanja i vještina koje su im neophodne u poslovnom okruženju koje karakteriziraju stalne promjene uvjeta na energetskim tržištima, a poglavito u kontekstu boljeg razumijevanja geopolitike energije i uloge geostrateških resursa u budućim izazovima koje energija predstavlja za današnju civilizaciju.
- Cilj je upoznati polaznike sa složenim područjem energetike i njenim osobitostima u 21. stoljeću, te omogućiti stjecanje znanja o energetici, izvorima energije, regulaciji energetskih djelatnosti, energetici u kontekstu geopolitike i borbe protiv klimatskih promjena u kontekstu multidisciplinarnog pristupa u razmatranju geopolitičke i globalne uloge geostrateških resursa (energenata nafte i plina) u kontekstu globalizacije i suvremenih međunarodnih odnosa.
- Nadalje cilj je povezati pitanje oskudnosti resursa sa suvremenim izazovima sigurnosti, od ratova, sve do čitavog niza izazova ljudskoj sigurnosti poput vodnog stresa.

Ciljevi kolegija

Zorko, M. Geopolitika i teritorijalnost, Jesenski&Turk, Zagreb, 2018.

Obvezna literatura Mikac, R; Cesarec, I; Larkin, R. Kritična infrastruktura, Jesenski&Turk, Zagreb, 2018.

Brezovnjački, A. Mitovi i činjenice o pitkoj vodi, AGM, Zagreb, 2011.

Dahl, C., Međunarodna tržišta energije: Cijene, politike i profiti, Kigen, Zagreb, 2008.

Dekanić, I. Geopolitika energije: Uloga energije u suvremenom globaliziranom gospodarstvu, Golden marketing - Tehnička knjiga, 2011.

Dopunska
literatura

Obradović, Mario; Jasenka, Mikšić, Smolec; Pavlović, Darko; Smolec, Danijel. Geostrateški resursi u globaliziranom gospodarstvu 21. stoljeća (I i II dio). Plin : stručni časopis za plinsko gospodarstvo i energetiku. 16 (2016.) , 1 i 2

Pavlović, Darko: Obradović, Mario; Tomić Gabrijela. Plin kao geostrateški resurs i uloga LNG terminala u geopolitičkom pozicioniranju Republike Hrvatske, Zbornik radova, DKU - Dani kriznog upravljanja Veleučilište Velika Gorica, 2016.

Zorko, Marta; Londero, Silvija. Geopolitika klimatskih promjena. //

Međunarodne studije. 2 (2012) ; 50-70.

Zorko, Marta. Teritorijalnost i deteritorijalizacija u kontekstu suvremene sigurnosti. // Političke analize 12 (2012) ; 17-21.

Zorko, Marta. Politička geografija, geopolitika i geostrategija u Političkoj misli od 1964. do 2013. godine. // Politička misao : Croatian political science review. 51 (2014) , 1; 109-132.

The UNESCO World Water Development Report: Water for Sustainable World, UNESCO, Paris 2015. (dostupno online kao PDF)

Ishodi učenja i kompetencije koje studenti stječu nakon uspješno završenog procesa poučavanja:

Ishodi učenja (IU)	Na kraju kolegija studenti će moći:	Ponder
IU1. Primjeniti suvremeno znanje iz područja sigurnosti u poslovnoj praksi na razini države i poduzeća	Usporediti pristupe raznih teorija međunarodnih odnosa i geopolitike u području strateških resursa.	15%
IU2. Demonstrirati sposobnost kritičkog promišljanja i sinteze o odabranim temama	Sintetizirati znanje i koncepte u području procjene utjecaja sigurnosti.	15%
IU3. Demonstrirati poznavanje literature na razini stručnjaka za odabranu područje	Primijeniti znanstvene i stručne argumente u kritičkoj raspravi o geopolitici strateških resursa.	10%
IU4. Provesti istraživački projekt i objaviti rezultate u međunarodnim izvorima	Izraditi kritički osvrt i geopolitičku analizu područja zahvaćenim skubima zbog strateških resurrsa: subjekti, faktori, proces	15%
IU5. Formulirati strategiju na području globalne sigurnosti na razini države ili poduzeća	Primijeniti brojna praktična znanja potrebna za argumentiranje strategije na razini države	15%
IU6. Integrirati multidisciplinarna znanja pri procjeni globalnih sigurnosnih trendova	Demonstrirati sposobnost povezivanja multidisciplinarnih znanja u području globalnih sigurnosnih trendova.	15%
IU7. Generirati novo znanje u području ekonomije i globalne sigurnosti	Izraditi kritički prikaz i geopolitičku analizu određenog konfliktnog područja s obzirom na strateški resurs	15%

Nastavne metode (oblikovane za postizanje ishoda učenja):

Metode poučavanja	Korištenje		Ishodi učenja
	DA	NE	
Predavanja (uz poticanje sudjelovanja i angažmana studenata)	X		IU2,IU3,IU6
Problemski zadaci (matematički i statistički)		x	
Izučavanje nastavnih materijala (studija slučajeva, istraživačkih članaka, službenih publikacija ...)	X		IU5,IU6,IU7
Analiza studija slučajeva	X		IU1,IU2

Metode poučavanja	Korištenje		Ishodi učenja
	DA	NE	
Analiza tržišta (kretanja cijena, trendova, konkurenčija ...)		x	
Kritički osvrt (pismeno ili usmeno izlaganje)	x		IU4,IU7
Primarno istraživanje		x	
Rasprave na satu	x		IU2,IU3
Izrada grupnog studentskog projekta	x		IU1,IU2,IU6

Tjedni raspored izvođenja nastave:

Tj.	Nastavna cjelina	Nastavne metode	Ishodi učenja
1.	Upute o načinu izvođenja kolegija, Ishodi učenja, Obveze studenata, Utjecaj globalizacije na geopolitiku; Suvremena geopolitika i sigurnost; Geopolitika resursa; Geopolitika rata i mira; Nejednakost kao potencijal za sukob	Predavanja	IU1, IU6
2.	Geostrateška distribucija prirodnih izvora i konfliktni potencijal; Ekonomski pozadina sukoba: vrijednost i isplativost sukoba; Utjecaj sukoba oko prirodnih izvora na razvoj, Pitanje održivosti	Predavanja Studija slučaja Rasprava	IU1,IU3, IU6
3.	Geopolitička moć i uloga geostrateških resursa; Energetski resursi i izvori energije kao preduvjet razvoja stupnja civilizacije; Klasifikacija oblika energije; Zalihe primarnih oblika energije; Osobitosti tržišta energetika, monopoli, politički utjecaji-povijesna uvjetovanost regulacije energetskih djelatnosti	Predavanje Izučavanje nastavnih materijala Studija slučajeva Kritički osvrt Rasprava	IU1,IU2,IU3, IU6
4.	Plin i nafta kao novo oružje geopolitike - čimbenik globalne perspektive i (ne)sigurnosti u suvremenom globaliziranom gospodarstvu; Energetska geopolitika i nova paradigma; Energetika u Hrvatskoj	Predavanja Izučavanje nastavnih materijala Rasprava	IU1,IU3, IU6
5.	Energetska politika i strategija, doktrine SAD – borba za demokraciju ili obrana američkih geopolitičkih interesa – borba za naftu?	Predavanja Rasprava	IU7, IU6
6.	Sigurnost i kritične infrastrukture	Predavanja Izučavanje nastavnih materijala	IU1,IU2,IU5, IU6
7.	Analiza studija slučaja po geografskom ključu: Studije slučaja sukoba oko prirodnih izvora (završeni i nezavršeni sukobi)	Predavanja Izučavanje nastavnih materijala Studija slučaja Grupni projekt	IU3,IU5,IU7, IU6
8.	Geopolitički i ekonomski značaj pitke vode; Voda kao pokretač sukoba i razvoja; Izazovi i mogućnosti pitke vode za Republiku Hrvatsku; Pitka voda nasuprot ostalih strateških resursa današnjice	Kritički osvrt Izučavanje nastavnih materijala	IU1,IU2,IU3, IU6
9.	Geopolitika i sigurnost okoliša	Predavanja	IU1, IU6

